

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster § 145	04.12.2019
Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster § 5	12.02.2020
Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster § 32	07.04.2020

Upphörande med mottagning av slam från fastigheter på avloppsreningsverket i Korpo tillsvidare

868/10.03.01.04/2019

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster 04.12.2019 § 145

Beredare Stadsingenjör Manne Carla, tfn 040 488 5670
Föredragande Samhällsingenjör Matias Jensén, tfn 044 358 5724
 fornamn.efternamn@pargas.fi

Enligt beslutet om översyn av miljötillståndet för Korpo reningsverk som utfärdats 5.10.2015 ska reningsverket fr.o.m. 1.1.2019 uppnå en reningseffekt på minst 90 % vid borttagning av fosfor (halten högst 0,5 mg/l totalfosfor P), en reningseffekt på minst 90 % för BOD_{7ATU}, O₂ (= näringsämnesbelastningens biologiska syreförbrukning) och en reningseffekt på minst 80 % vid borttagning av ammoniumkväve.

I driften av reningsverket har det visat sig vara en utmaning att dessa dimensioneringsvärden överskrids (= reningsverkets kapacitet överskrids). Där har mottagningen av slam från fastigheter och septikavfall från fritidsbåtar och fartyg haft en avgörande påverkan. Reningsverkets dimensionerade personekvivalenter (= pe) är 300, medan den nuvarande belastningen på reningsverket, slammet från fastigheter inberäknat, uppgår i medeltal till 340 pe och tidvis till och med högre.

Vattentjänstverket har hos regionförvaltningsverket ansökt om att det skulle återinföra de tidigare minimireningseffekterna. Denna process har nu fortgått från 2017 utan resultat. Regionförvaltningsverket förväntas meddela sitt beslut inom en snar framtid. Vattentjänstverket har kommit med flera kompletteringar till sin ändringsansökan.

NTM-centralen i Egentliga Finland utförde 2.10.2019 en inspektion på avloppsreningsverket i Korpo och konstaterade då att reningsverket inte kommer att uppfylla de tillståndsvillkor (resultat för rening av avloppsvatten) som myndigheterna ställt under verksamhetsåret 2019. Myndigheterna kräver nu snabba åtgärder för att reningsverket ska fås att uppfylla de reningskrav som ställts på det.

För att avloppsreningsverket i Korpo ska kunna ta emot slam från fastigheter på ett sådant sätt som krävs i det gällande miljötillståndet, borde en investering om ca 550 000-600 000 € göras i slamhanteringen (det krävs också att en komposteringsanläggning byggs). Vattentjänstverket har inte möjligheter till detta, eftersom slammet från fastigheter inte ingår i dess lagstadgade

verksamhet. Slammen klassas som avfall och vattentjänstverket är INTE skyldigt att ta emot avfall. Vattentjänstverket har endast en skyldighet att ta emot kommunalt avloppsvatten inom sitt verksamhetsområde. Samtliga reningsverk i Pargas har dock hittills tagit emot slam från fastigheter som en s.k. extra tjänst för dem som bor utanför tätorterna. Behandlingen av rejektvatten från detta slam från fastigheter (från slamavvattningslådorna) orsakar i dagsläget en överbelastning av både fosfor, näringsämnen och kväve på reningsverket i Korpo. För hanteringen av denna överbelastning skulle det krävas ytterligare investeringar i processen på reningsverket. Bara för att uppfylla kravet på nitrifikation av kväve i enlighet med de nya tillståndsvillkoren skulle det krävas en investering om ca 150 000-200 000 €.

Det har inte varit meningen när reningsverket i Korpo planerades att det ska kunna hantera den belastning som mottagningen av slam från fastigheter medför, utan endast belastningen från mottagningen av kommunalt avloppsvatten inom vattentjänstverkets verksamhetsområde på centralorten i Korpo. Slamavvattningslådorna, som ursprungligen var 2 st. till antalet och i vilka man tömmer slammet från reningsverken i Korpo och Houtskär och allt slam från fastigheter i Korpo för avvattning, var veterligen ursprungligen planerade endast för avvattning av slam som uppkommer i processen på avloppsreningsverket i Korpo. Då mängden slam från fastigheter började öka i Korpo, utökades antalet lådor med 3 stycken 2005 för att öka kapaciteten för mottagning av slam. Då antalet lådor vid slammottagningen har utökats har det lett till att mängden rejektvatten från avvattning av slam har mer än trefaldigats jämfört med den ursprungliga mängden. Samtidigt har dock inte behandlingskapaciteten på reningsverket höjts, utan den ligger fortfarande på 300 pe. Rejektvattnet, som rinner ut ur slamavvattningslådorna, belastar reningsprocessen mycket kraftigt jämfört med vanligt kommunalt avloppsvatten, och medför därför en oskäligen belastning för driften av reningsverket. Situationen förvärras ytterligare av att det inte finns någon utjämningsstank för rejektvattnet från avvattningslådorna så att rejektvattnet skulle kunna pumpas kontrollerat från tanken till pumpstationen, utan det rinner direkt från avvattningslådorna till reningsverket.

Den nuvarande situationen med belastning från slam från fastigheter medför att pe på avloppsreningsverket i Korpo ökar till över 340, medan det dimensionerade värdet är 300. Det handlar alltså om en fortlöpande överbelastning på ca 13 %.

I den uppstådda situationen kan vi inte fortsätta att ta emot slam från fastigheter i Korpo efter 31.12.2019. Vattentjänstverket är alltså i egentlig mening inte skyldigt att ta emot slam från fastigheter. Nu när reningsverket inte klarar av att uppnå de reningsnivåer som myndigheterna ställt nödgas vi att upphöra med mottagning av slam från fastigheter på avloppsreningsverket i Korpo. Kommunen är dock skyldig att ordna mottagning av slam från fastigheter någonstans. Pargas stad har fört över denna skyldighet till Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab.

Vattentjänstverket strävar dock efter att ordna en tillfällig mottagning av slam från fastigheter i Korpo fr.o.m. 2.1.2020 i första hand på Norrby reningsverk i Pargas och i andra hand i Toppå, ifall mottagningskapaciteten i Norrby inte är tillräcklig. I Norrby är kapaciteten för mottagning av slam från fastigheter högst 40 m³/dygn och högst 200 m³/vecka (mottagning från måndag till torsdag kl.

7.00-16.00 och fredagar kl. 7.00-14.00). Det är teoretiskt beräknat att Norrby klarar av att ta emot den mängd slam från fastigheter som uppkommer i Korpo, om de transporterade mängderna fördelas jämnt över alla dagar på året och mängderna kvoterar mellan tömningsentreprenörerna. Detta kommer dock inte att fungera i praktiken, vilket innebär att en del av slammet från fastigheter måste med stor sannolikhet transporteras till Åbo.

Vattentjänstverket har också gjort en intern utredning av hur mängden slam från fastigheter som tas emot i Korpo skulle påverka reningsresultatet på avloppsreningsverket i Nagu, om både slammet från fastigheter i Korpo och septikavfallet från Korpo behandlades där. Utredningen visade tydligt att reningsverket i Nagu inte skulle klara av att uppnå de reningsresultat som anges i tillståndsvillkoren, om belastningen där skulle ökas. Tillståndsvillkoren skulle överskridas betydligt för både näringsämnesbelastningen och fosfor. Därför kan inte slammet från fastigheter i Korpo föras till reningsverket i Nagu för behandling.

En saneringsplan för avloppsreningsverket i Korpo kan upprättas först efter att man vet hur kommer att ordna slamhanteringen i skärgårdsområdena. Miljöministeriet bereder för närvarande en ändring av avfallslagstiftningen som torde träda i kraft senast 5.7.2020. Med den vetskapen kan det antas att saneringen av avloppsreningsverket i Korpo tidigast kan påbörjas 2022, förutsatt att planerna färdigställs sommaren 2021. Denna tidsplan förutsätter att Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab:s planer och investeringsbeslut gällande slamhanteringen i skärgårdsområdena är färdiga före utgången av 2020.

Konsekvensbedömning

Fastighetsägarnas transportkostnader ökar, då de tillsvidare måste transportera slammet från sina fastigheter till Pargas eller Åbo för behandling. Det kan antas att transportkostnaderna kommer minst att fördubblas.

Bilaga

- 1 Avloppsreningsverket i Korpo - Kompletteringar till ansökan om ändring av miljötillståndet 14.11.2019 (Sweco)
- 2 Avloppsreningsverket i Korpo - Utsläpp från behandlingen av slam från slamavskiljare och slutna tankar 27.9.2019 (Sweco)
- 3 Ansökan om ändring av miljötillståndet för avloppsreningsverket i Korpo 31.5.2017 (Laki & Vesi)
- 4 Beräkning av belastningen på avloppsreningsverket i Nagu, om slammet från fastigheter i Korpo behandlades i Nagu (M. Laaksonen)

Förslag

Sektionen för tekniska stödtjänster beslutar att förbjuda mottagningen av slam från fastigheter och septikavfall från fritidsbåtar och kommersiella fartyg på avloppsreningsverket i Korpo fr.o.m. 1.1.2020 tillsvidare. Som alternativ mottagningsplats anvisas reningsverket i Norrby i Pargas och/eller Gasum i Åbo (Toppå).

Beslut

Enligt förslag.

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster beslöt att en skrivelse lämnas in till Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab om att staden är orolig för hur slamhanteringen i skärgården sköts. Sektionen framförde förhoppningar om att

avfallsbolaget kunde med en snabbare tidtabell arbeta för en hållbar mottagning och hantering av slam i skärgården.

Delgivning Vattentjänstchefen, ekonomisekreterare J.K., ledande serviceman M.L., processkötare M.L., miljövårdschefen, informationschefen, stadsstyrelsen, Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster 12.02.2020 § 5

Beredare Stadsingenjör Manne Carla, tfn 040 488 5670
Föredragande Teknisk chef Jonas Nylund, tfn 050 428 3774
fornamn.efternamn@pargas.fi

LSJH informerar gällande slammottagningens ändringar från 1.3.2020.

Bilaga 1 Skrivelse till Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab om att staden är orolig för hur slamhanteringen i skärgården sköts

Förslag Sektionen tar del av informationen av Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab (LSJH Oy) samt skrivelsen som har skickats in till dem. Avfallsombudsman Veli-Matti Suhonen har bjudits in för att klargöra avfallsnämndens, avfallsbolagets, kommunens och den kommunala övervakningsmyndighetens roller i avfalls- och slamhantering.

Beslut Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster tog del av Cati Huhtas information över kommande slamhanteringen i regionen och i Korpo och antecknar denna som svar på sektionens förfrågan.

Sektionen beslöt att vattentjänstverket tillsammans med LSJH Oy utarbetar ett förslag och en utredning över hur slammottagningen kunde skötas under en övergångsperiod i Korpo.

Till utredningsarbetet deltar dessutom tekniska sektionens ledande tjänstemän, miljövårdschef och sektionens ordförande.

Delgivning Stadsingenjören, vattentjänstchefen, miljövårdschefen, stadsstyrelsen, Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster 07.04.2020 § 32

Beredare Stadsingenjör Manne Carla, tfn 040 488 5670
Föredragande Samhällsingenjör Matias Jensén, tfn 044 358 5724
fornamn.efternamn@pargas.fi

Under februari och mars månad har tre arbetsmöten (28.2, 10.3 och 27.3) hållits mellan Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab (= LSJH), miljövårdsbyrån och vattentjänstverket för att diskutera och söka alternativa lösningar till ordnandet

av slammottagningen i Korpo. Bl.a. olika alternativ för mottagnings- och mellanlagringstankar i Korpo har utretts. Kostnaden för att bygga en station med 2 st. mottagningstankar i Korpo skulle kosta ca 200 000 euro. Konsultbolaget Sweco Oy anlätades för kostnadsberäkningen. Samtidigt diskuterades möjligheten att samordna större transporter (ca 40 m³/lass) av slam från Korpo till Åbo, Toppå och dessa jämfördes med kostnaden för transport av slam med fulla tankbilar (ca 12 m³/lass) till Pargas, Norrby. Kostnadsjämförelsen visade att den totala kostnaden var ungefär densamma oberoende av om slammet transporterades från Korpo till Norrby i Pargas eller till Toppå i Åbo.

Marknadsdialoger och infotillfällen med entreprenörer om situationen har ordnats 17.12.2019 och 2.4.2020. Under det senare tillfället diskuterades speciellt olika sätt att lösa utmaningen med faktureringen av tilläggstransportkostnaden för slammet. Entreprenörerna var ovilliga att fakturera fastigheterna för transportkostnaden till Pargas och staden har ej p.g.a. avtalsjuridiska orsaker möjlighet att fakturera transportkostnaderna till fastigheterna. Då Pargas i nuläge har av fastighetsägaren anordnad slamtransport, d.v.s. fastighetsägaren avtalar om transporten av sitt slam, kan staden inte blanda sig i avtals- och logistikarrangemangen. Slamtömningen är entydigt ett avtal mellan fastigheten och slamtömningsentreprenören och stadens vattentjänstverk anvisar enbart platser för mottagningen av slam genom ett separat avtal med LSJH. Staden har en skyldighet att anordna mottagningen av slam. Pargas stad har enligt avtal överfört denna uppgift till LSJH.

Om en investering i mottagningstankar i Korpo skulle göras nu är det högst osäkert om investeringen skulle kunna utnyttjas efter 3-5 år då en slutlig lösning för slammottagningarna i skärgården förväntas tas i bruk då av LSJH. LSJH har meddelat att deras planering av en lösning för skärgårdens slammottagning inte kan påbörjas före avfallslagen har reviderats och fastställts av riksdagen. Detta förväntas ske tidigast under 2021.

Samtidigt kan staden förvänta att behandlingen och beslutet av Korpo reningsverkets miljötillståndsförändring drar ut på tiden möjligen till efter sommaren 2020 hos regionförvaltningsverket (= AVI). En planering av Korpo reningsverkets sanering kan påbörjas först efter att LSJH:s planer för slammottagningen har delgivits till vattentjänstverket, dvs. tidigast i slutet av 2021. Med tanke på budgeterings- och planeringsprocesser kan förverkligandet av reningsverkets sanering slutföras tidigast år 2023.

På basen av den nuvarande situationen bör transporterna av slammet från fastigheterna fortsätta temporärt tills vidare till Pargas. Det är av högsta vikt att slamentreprenören(a) bär sitt ansvar och transporterar endast fulla billass till Pargas, Norrby för att minimera både transportkostnaden för fastigheten, samt av miljömässiga skäl.

LSJH har tillfrågats om den möjliga tidtabellen för övergången och verkställandet av den kommunalt ordnade avfallstransporten för slam enligt avfallsnämndens beslut i Pargas skärgårdsområden kunde tidigareläggas (skulle gälla enbart fastigheter med vägförbindelse). Enligt LSJH:s preliminära beräkningar kunde

förfarandet med kommunalt ordnad slamtransport tas i bruk allra tidigast 01.01.2021. Fram till dess bör transporten av slam från fastigheter i Korpo ordnas av fastighetsägarna.

LSJH har också bett att Pargas stad skulle uppmana sina fastighetsägare att svara på LSJH:s kommande enkät gällande slamhanteringen på fastigheterna.

- Konsekvensbedömning** Transportkostnaderna för slam stiger temporärt i Korpo för fastighetsägarna. Efter övergången till kommunalt ordnad avfallstransport av slam förväntas det att transportkostnaden sjunker.
- Förslag** Sektionen för tekniska stödtjänster uppmanar Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab att påskynda verkställandet av den regionala avfallsnämndens beslut om att övergå till kommunalt ordnad avfallstransport av slam för fastigheterna i Pargas skärgårdsområden. Anhållan motiveras med att transportkedjan mellan fastighet och mottagningsplatser inte i nuläge fungerar tillförlitligt, ändamålsenligt eller kostnadseffektivt.
- Sektionen konstaterar att mottagningen av fastigheters slam i Korpo fortsättningsvis finns vid de anvisade mottagningsplatserna i Pargas eller Åbo tills slamtransporterna övergår till kommunalt ordnade.
- Beslut** Ledamot Merja Fredriksson föreslog remiss av ärendet för att ytterligare undersöka möjligheten att ha en mellanlagringstank på hjul för att få ner transportkostnaderna. Sektionen omfattade Fredrikssons förslag och omfattade även föredragandens förslag gällande påskyndandet av verkställandet av kommunalt ordnad avfallstransport via Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab LSJH.
-
- Delgivning** Vattentjänstchef M. Rusi, ledande serviceman Magnus Lundström, processkötare Marcus Lundström, miljövårdschef C.-S. Österman, informationschef Anne-Maarit Itänen, invånarservicechef Cati Huhta, LSJH, servicedirektör Jaana Turpeinen, LSJH